
TEHILLIM 145: THE PRAISE OF PRAISE IS PRAISE ITSELF

R' Yair Lichtman

NOVEMBER 16, 2022
CONGREGATION KINS

פרשת חיי שרה תשפ"ג

THE GREATNESS OF THE TEHILLAH

(1) BERACHOT 4B

אמר רבי אלעזר, אמר רבי אבינא: כל האומר "תהלה לדוד" בכל יום שלש פעמים — מובטח לו שהוא בן העולם הבא. מאי טעמא? אילימא משום דאתיא באלף בית, נימא "אשרי תמימי דרך" דאתיא בתמניא אפין. אלא משום דאית ביה "פותח את ידך", נימא "הלל הגדול" דכתיב ביה "נתן לחם לכל בשר". אלא משום דאית ביה תרתי. אמר רבי יוחנן: מפני מה לא נאמר נון ב"אשרי" — מפני שיש בה מפלתו של שונאי ישראל, דכתיב: "נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל" ... אמר רב נחמן בר יצחק: אפילו הכי, חזר דוד וסמכו ברוח הקדש, שנאמר "סומד' ה' לכל הנפלים".

Rabbi Elazar said that Rabbi Avina said: Anyone who recites: "A Psalm of David" (Psalms 145) three times every day is assured of a place in the World-to-Come.

What is the reason that such significance is ascribed to this particular chapter?

If you say that it is because it is arranged alphabetically, then let us say: "Happy are they who are upright in the way" (Psalms 119) where the alphabetical arrangement appears eight times.

Rather, if you suggest that this particular chapter is recited because it contains: "You open Your hand and satisfy every living thing with favor" (Psalms 145:16), then let him recite the great *hallel* (Psalms 136), in which numerous praises are written, including: "Who provides food to all flesh, Whose kindness endures forever" (Psalms 136:25).

Rather, the reason why *tehilla leDavid* is accorded preference is because it contains both.

Additionally, with regard to this psalm, Rabbi Yohanan said: Why is there no verse beginning with the letter *nun* in *ashrei*? Because it contains an allusion to the downfall of the "enemies of Israel," a euphemism for Israel itself. As it is written: "The virgin of Israel has fallen and she will rise no more; abandoned in her land, none will raise her up" (Amos 5:2), which begins with the letter *nun*.

Rav Nahman bar Yitzhak adds: Even so, David went and provided support, through divine inspiration: the very next verse, which begins with the letter *samekh*, reads: "The Lord upholds the fallen and raises up those who are bowed down" (Psalms 145:14).

THE MISSING ך

(2) MEIRI TEHILLIM 146:1

מזמור קמו

(ה) תהלה לרוד. זה המזמור כולו הוראה וספור סדר הנחנתו כמציאות
 והוא סחובר על סדר אלף-בית (187b) אלא שחסר אות הנון לא ידענו הסכה
 לפי הפשט. ואמ' ארוסוך אלהי המלך ואברכה שםך לעולם ועד

(3) PSALMS SCROLL (11QPSA)

וברוך שמו לעולם ועד כלשתכח כלסת כול עלמית וכנשתכח
 ככל דור ודור ברוך א א א וברוך שמו לעולם ועד ניכח
 ילוהות כדטיו וחסוד ככל כעשו ברוך א א א וברוך
 שמו לעולם ועד סוכך א א א לכול חעכלות וזוקר לכול
 חכטכות ברוך א א א וברוך שמו לעולם ועד ענו
 כל ילוהת ושטרו ואתה נתן לחכה ^{את} חוכלכה בעתו
 ברוך א א א וברוך שמו לעולם ועד כותח יתח את
 ידכה וכשכוע לכול חוריעון כרוך א א א וברוך שמו
 לעולם ועד ירוך א א א ככל דרנו וחסוד כול
 כעשו ברוך א א א וברוך שמו לעולם ועד קרוב א א א
 וברוך שמו לעולם ועד יקריאחו כזכונת ברוך א א א
 וברוך שמו לעולם ועד דעון דיאו ועשו ואת שועתכו
 ואת דורשועי ברוך א א א וברוך שמו לעולם ועד
 טובך א א א את כל דיאו ואת כול דישעוים ושכור
 ברוך א א א וברוך שמו לעולם ועד
 רחלת א א א ודכר כו וברוך כל
 ברוך א א א וברוך שמו לעולם ועד

(4) DA'AT MIKRA TEHILLIM 145 P. 579

ה' לְכָל-הַנְּפִלִים. וְאַפְשָׁר לְקָרֵב אֶת הַדְּרָשָׁה הַזֹּאת אֶל מְשֻׁמְעוֹת הַכְּתוּבִים בְּדֶרֶךְ הַרְחֵבַת הַדְּרָשָׁה וְלֹמַר, כִּי לְאַחַר שֶׁאָמַר הַמְּשׁוֹרֵר מְלֻכּוֹתָּה מְלָכוֹת כָּל-עַלְמִים וּמְשַׁלְּתָּהּ בְּכָל-דּוֹר וְדָר, רָאָה, שֶׁיֵּשׁ דּוֹר שֶׁבּו מְלָכוֹת שָׁמַיִם פְּגוּמָה, וְהוּא הַדּוֹר שֶׁבּו נִפְלָה בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל. שֶׁבִּשְׂעָה שִׁשְׂרָאֵל נוֹפְלִים לְפָנָי אוֹיְבֵיהֶם, כְּבִיכּוֹל, מְלָכוֹת שָׁמַיִם מִתְּמַעֲטָת. וְלִרְמוֹז לְזֹאת, הִחְסִיר אֶת הָאוֹת שֶׁלְאַחַר אוֹת הַמְּלָכוֹת, הִיא גַם הָאוֹת שֶׁבָּה נֶאֱמָרָה לְשׁוֹן 'נִפְלָה', וְחִזּוֹר דָּוִד וְאָמַר: סוֹמֵךְ ה' לְכָל-הַנְּפִלִים, 'לְכָל' – לְרִבּוֹת מִי שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ 'וְאִין מְקִימָה'²³.

It is possible to connect this *derasha* to the meaning of the verses by expanding the *derasha* and saying that, after the Psalmist mentioned “your Kingship is an everlasting Kingship, and your dominion in every generation,” he saw that there are generations in which the Kingship of Heaven is defective, which is the generation in which the virgin of Israel has fallen. For at the time that Yisrael falls before their enemies, the Kingship of Heaven is diminished, so to speak. To allude to this, he omitted the letter which comes after the letter of kingship, which is also the letter in which “falling” is written. David returned and said, “Hashem supports all of the fallen. “To all,” which comes to include the one about whom it was said “none will raise her.”

THE INDIVIDUAL AND THE GROUP

(5) RADAK TEHILLIM 145:4

(ד) דור לדור – אפילו אם יהיו חיי בני אדם ארוכים לא יוכל להשיג בכל ימיהם, כל שכן שהם קצרים. אלא מה יש להם לעשות לפי קוצר ימיהם... יספר זה הדור שהולך טרם לכתו לדור אחר המעשים הנוראים שראו בימיהם, והגבורות שראו בחייהם.

Generation to generation – even if people’s lives were long, they would not be able to understand with all of their days, and certainly this is so when [their days] are short. So what should they do in light of their brief days?... The generation that passes on should report, before they pass, to the next generation the wonderful actions that they saw in their days, and the might they saw in their lives.

HASHEM’S GOODNESS

(6) SHEMOT 33:19;34:6

(יט) וַיֹּאמֶר אֲנִי אֶעֱבִיר כָּל טוֹבִי עַל פְּנֵיךָ וְקִרְאתִי בְשֵׁם יְיָ לְפָנֶיךָ וְחִנַּנְתִּי אֶת אֲשֶׁר אַחֲרָי וְרַחֲמִתִּי אֶת אֲשֶׁר אֶרְחַם...
 (ו) וַיַּעֲבֵר יְיָ עַל פְּנֵיו וַיִּקְרָא יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנוּן אַרְךָ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וְאֱמֶת.

(19) He said, "I will make all my goodness pass before you, and will proclaim the name of Hashem before you. I will be gracious to whom I will be gracious, and will show mercy on whom I will show mercy." ...

(6) Hashem passed by before him, and proclaimed, "Hashem! Hashem, a merciful and gracious God, slow to anger, and abundant in loving kindness and truth.

HASHEM'S KINGSHIP

(7) IBN EZRA TEHILLIM 145

(א) והזכיר המלך – כי הוא המלך באמת. וזהו יסוד כל התהלה הזאת.

(ג) לגדולתו אין חקר כי כל מלך בלתו יש לגדולתו ראשית ואחרית, ולגדולתו אין כן.

(ד) וטעם וגבורתך – כי מתהלות המלך היותו גבור.

(ו) והנה טעם נוראותיך – כי כן ראוי להיות המלך נורא.

(ט) טוב – וכל מלך לא יתכן להיותו טוב רק לאנשים מעט והשם לבדו טוב לכל גם המלך לא יתכן לרחם רק על עבדיו הנאהבים והשם לבדו רחמיו על כל מעשיו.

(1) It mentions **the king** – as He is the true King. This is the basis of the whole *tehillah*.

(3) **His greatness is unsearchable** – for all kings besides Him, their greatness has a start and end, but His greatness is different.

(4) The meaning of **mighty actions** – it is among the praises of a king that he is mighty.

(6) Behold, the meaning of **wonderous actions** – it is fitting that a kind should be wondrous.

(9) **Good** – all kings can only be good to a small number of people, and God alone can be **good to all**. Similarly, it doesn't make sense for a king to be merciful to any but his beloved servants, but God alone is **merciful to all of His creations**.

WHY IS IT "ASHREI"?

(8) BERACHOT 32B

חסידיים הראשונים היו שוהין שעה אחת : מנא הני מילי? אמר רבי יהושע בן לוי, אמר קרא : "אשרי יושבי ביתך".

The early generations of pious men would wait one hour before prayer.

The Gemara asks: **From where are these matters derived? Rabbi Yehoshua ben Levi said:** This is alluded to when **the verse states: "Happy are those who dwell in Your House"** (Psalms 84:5), immediately after which it is said: "They will yet praise You, Selah."